
Op de groei

In de serie 'Op de groei' komen uiteenlopende aspecten van de religieuze opvoeding - van voor de geboorte tot na de puberteit - aan de orde. De naam van de serie duidt zowel op de groei van het kind, als op de groei die de opvoeder zelf gaandeweg doormaakt. In deze bijdrage beschrijft het ouderpaar Mariken en Reinier Steinbuch hoe zij met hun kinderen de feesten door het jaar heen vieren.

Jaarfeesten vieren met kinderen

door Mariken en Reinier Steinbuch (gemeente Zeist)

Toen tien jaar geleden onze eerste zoon geboren werd ontstond de wens om de jaarfeesten uitgebreider op te nemen in ons nieuw geboren gezin. Het vieren van de jaarfeesten was voor geen van ons vreemd, maar om zelf de feesten vorm te geven is toch wel een ander verhaal dan ze te ondergaan. Het is fijn om de jaarfeesten samen te vieren, samen echt feest te vieren. Alleen hoe doe je dat?

De feesten zijn ankerpunten in het jaar. Ze zorgen voor verdieping en verbinding met de aarde, met de geestelijke wereld en met elkaar. Een feest vraagt dan ook voorbereiding op al die gebieden. De feesten leggen een basis voor het leven met wetmatigheden. Hoe beter een feest gevierd wordt, hoe sterker de verbinding met de kwaliteiten en wetmatigheden erachter.

In de loop van de tijd hebben bepaalde feesten bij ons echt vorm gekregen; een eigen nieuwe traditie is ontstaan. Ieder jaar zoeken we – nog steeds – naar waar het bij het betreffende feest over gaat en of de vorm van vorig jaar daar nog bij past. Ieder jaar gaan er gewoontes op de schop, worden aangepast of er komen nieuwe bij. In verschillende boekjes staan leuke ideeën die we geregeld uitproberen.

Zo hebben we in de Advent- en Kersttijd een heel eigen vorm gevonden. De voorbereidin-

gen van Kerst beginnen met de eerste Advent. Op het dressoir, vlak bij de eettafel, staat onze seizoenstafel. Vanaf eerste Advent voegen we wekelijks iets toe (steen, plant, dier, mens). Iedere dag komt de engel op de ladder een stukje dichterbij naar de aarde toe. Iedere avond lezen we een verhaal uit het boek 'Maria's kleine ezel' of uit 'Het licht in de lantaarn'.

De jongsten willen helemaal niet iedere dag een nieuw verhaal maar steeds hetzelfde. Na een week kiezen we dan weer een nieuw verhaal. Dagelijks maken we muziek met elkaar in de voorkamer bij de adventkrans, waar iedere zondag een kaars meer wordt ontstoken. In de decembermaand maken we liefst dagelijks muziek voor het slapen gaan. In het begin zijn het de Sinterklaasliedjes met pianobegeleiding. Later spelen we op verschillende lieren en is de stemming zachter, stiller, ingetogener.

Op de middag voor Kerstnacht komt eindelijk de kerstboom binnen. We versieren samen de boom en kunnen bijna niet wachten tot die nacht de kaarsen branden. 's Avonds werken we zelf voor het eerst aan ons thema voor de twaalf heilige nachten en tegen middernacht halen we de grote kinderen uit bed. Op de jaartafel ligt in de kribbe het kerstkind, dat als eerste wordt bewonderd. Heel de kamer is in kaarslicht gehuld. De kaarsjes in de boom stralen. Nooit is de boom zo mooi als in de

Pinksterbruid en -bruidegom in huize Steinbuch

donkere Kerstnacht. Ook op de feestelijk gedekte tafel branden de kaarsen en klinkt het getingel van de engeltjes tegen de klokjes. We lezen het laatste verhaal uit 'Het licht in de lantaarn', over de geboorte van het kind en luisteren naar de lier. Het ene kind is klaar wakker, het andere slaapt veilig in onze armen

weer in tijdens het verhaal. Tot slot drinken we nog iets lekkers, snijden het kerstbrood aan en dan gaat iedereen weer snel zijn bed in.

De andere feesten zijn minder groots maar niet minder belangrijk. Zo verstopt de Paashaas met Pasen de eieren in de tuin. Toen

onze oudste zeven jaar was, vertelde hij aan de tweede (toen vier): "Je moet niet uit je raam kijken hoor, want als de Paashaas je ziet gaat hij misschien weg en dan brengt hij geen eieren". Het blijft een mysterie. Dit jaar wil hij ook Paashaas zijn. Met Pasen is de ontbijttafel het belangrijkste object waar geel en licht-groen het herboren licht beleefbaar maken.

Inmiddels is de oudste tien jaar, hij bekeek met enige jaloezie de broodhaantjes van zijn twee jongere broertjes voor Palmzondag. Hij wilde ook haantjes maken. De zaterdag voor Palmzondag hebben we samen haantjes gebakken, voor bij ieder bord een. Er ontstond hierbij een gesprekje over wat er nu eigenlijk gebeurd is op Palmzondag. Naast de vertrouwde activiteiten wordt nu ook de inhoud belangrijk.

Met Pinksteren staan bruid en bruidegom naast elkaar onder een boog op de jaartafel. Op tafel staat een grote kaars, daarom heen staan twaalf waxinelichtjes. Om beurten steken we een kaarsje aan voor iemand die we graag aan tafel uitnodigen of die onze goede gedachten nodig heeft.

Met Michaël lopen de kinderen in de kerk bij het Michaëlstuintje een moeilijke route naar de weegschaal. Daar worden de vruchten van de oogst samen met de engel gewogen.

Als de Sint weer in het land komt zoeken we een plek waar we hem zwaaiend en zingend welkom kunnen heten in ons land. De boten vol Pieten in de mast en de wuivende Sinterklaas zijn voldoende voor nu.

Ieder jaar weer

We merken ieder jaar weer dat hoe beter, hoe grondiger de voorbereidingen voor een feest geweest zijn, hoe meer het een echt feest wordt. Als het niet gelukt is om tot het wezenlijke van het feest door te dringen, dan blijven de dingen die we tijdens het feest doen een trucje aan de buitenkant. Logisch dus dat het ene feest gemakkelijker gestalte en vorm krijgt dan het andere. Want zelf hebben we ook met het ene feest gemakkelijker een verbinding dan met het andere. Het appèl

op onze verbinding geeft extra stress in de veelheid van de dingen maar tegelijkertijd geeft het ons bestaan zin en kleur.

Tijdens het schrijven van dit artikel realiseren we ons, dat er eigenlijk zes gebieden zijn die we in de voorbereiding van ieder jaarfeest meenemen. Soms ligt de nadruk meer op het ene soms meer op een ander.

1. *De inhoud.* We lezen en studeren over de inhoud van het feest, samen of alleen.
2. *Beelden.* We verzamelen beelden. We lezen verhalen en sprookjes, zelf en voor de kinderen en als het lukt spelen we mee in het Paasspel of in een van de Kerstspelen.
3. *De jaartafel.* Er zijn altijd bloemen of takken uit de tuin. Zelfgemaakte dingen van school krijgen er een plek en verder figuren. Tien jaar geleden zijn we begonnen met het zelf maken van allerlei figuren en inmiddels kunnen we het hele jaar hiermee vooruit. Naast de jaartafel hangt iedere maand een andere afbeelding.
4. *Activiteiten met de kinderen.* Ook de kinderen helpen graag mee in de voorbereidingen. Ze versieren de boom op Kerstavond, we bereiden met elkaar het feestdiner voor, bakken lekkers of maken mooie dingen om het huis mee te versieren.
5. *De kerk.* Het vieren van het feest in de kerk met de kinderen – tijdens bijvoorbeeld een tuintje – helpt zowel ons als de kinderen om het feest naar een andere laag te tillen en ervaarbaar te maken.
6. *Samen met de ouderen.* Sinds kort is dit een nieuw onderdeel in het vieren van de feesten omdat Mariken op Huize Valkenbosch is gaan werken. Met carnaval hebben we verkleed en wel met de bewoners gezongen, muziek gemaakt en gedanst. En tijdens eerste Paasdag schuiven we aan bij het paasontbijt. Het lijkt of zowel de oudere mens alsook het kind beter tot hun recht komen bij elkaar.

We vinden het een heerlijk vooruitzicht dat de feesten er volgend jaar weer zijn, dat we ze weer mogen vieren en weer verder kunnen zoeken. Is het dit jaar niet helemaal gelukt,

geen man over boord want volgend jaar krijgen we weer een nieuwe kans!

Hieronder nog een lijstje met literatuur die we raadplegen bij het voorbereiden van de jaarfeesten

- *Leven met het jaar* (Christiane Kutik e.a.)
- *De Seizoenstafel* (van Leeuwen/Moeskops)
- *Van Winterkrans tot Zomerdans.* (L. van Geffen)
- *Maria's kleine ezel* (Sehlin)
- *Het goud van de armen* (G. Dreissig)
- *Het licht in de lantaarn* (G. Dreissig)
- *Schipper mag ik overvaren* (J. van der Stok)

- *Ster over de grens; verhalen voor Advent, Kerst en Driekoningen* (I. Verschuren)
- *Laat mij het levenswater zoeken; verhalen voor Pasen, Pinksteren en St. Jan* (I. Verschuren)
- *De drie bruiloftsgaven; verhalen voor de herfsttijd, Michael, St. Maarten, St. Nicolaas* (I. Verschuren)
- *Daar wordt aan de deur geklopt; Sint Nicolaasverhalen en recepten* (I. Verschuren)
- *Jaarfeesten vieren met kinderen* (B.Barz)
- *De jaarfeesten* (E.Bock)
- *Bildmappe für Kinder; 12 Bilder durch den Jahreslauf.* (B.Barz)